

Kennisagenda Onderwijs

Pilotversie maart 2021

Een agenda om onderwijs beter te maken met kennis uit onderzoek

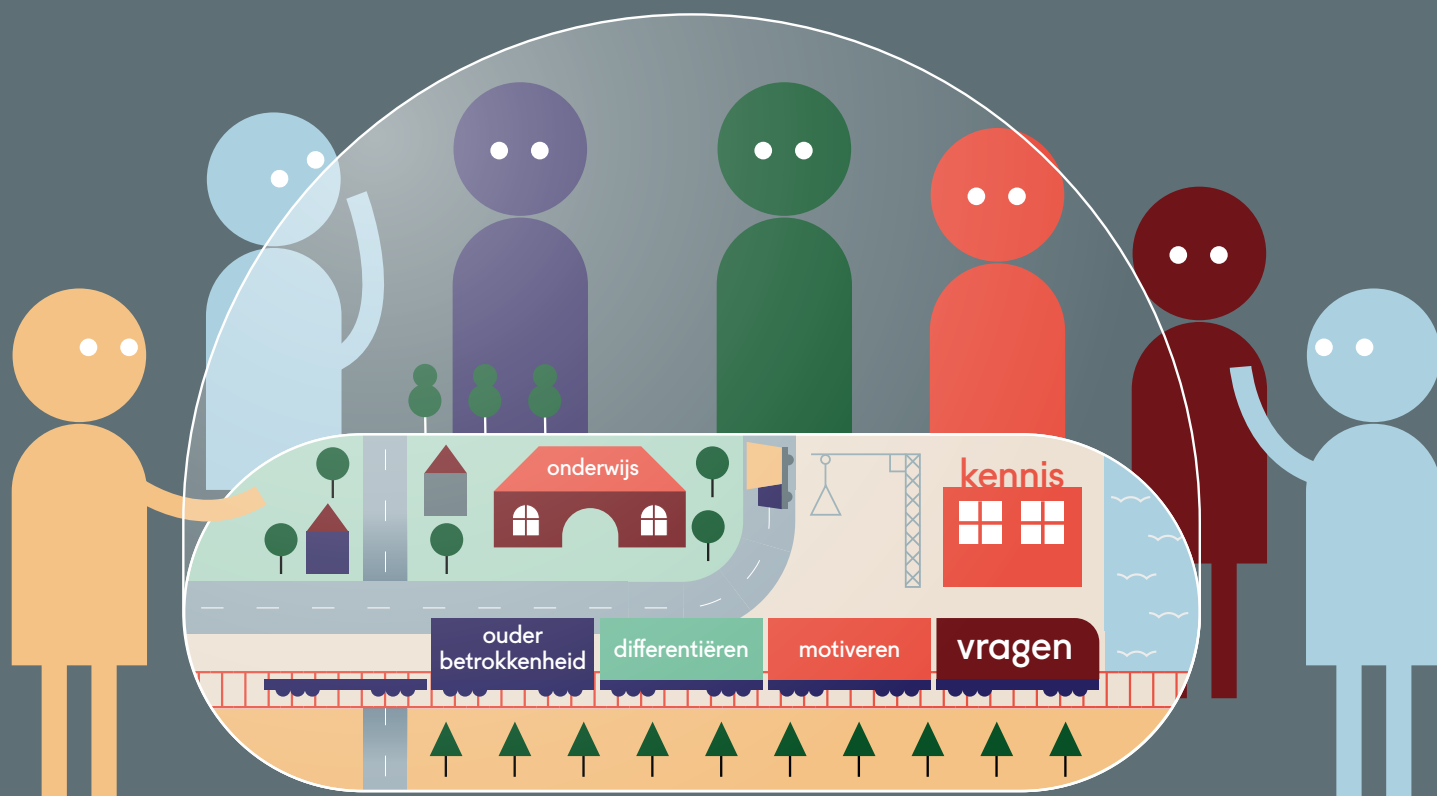
Goed onderwijs voor alle kinderen, dat willen we allemaal. Goed onderwijs nog beter maken, begint met het stellen van goede vragen. Vragen van leraren, schoolleiders, bestuurders, opleiders, studenten en onderwijsonderzoekers. Vragen uit de onderwijspraktijk waar beschikbare wetenschappelijke kennis een antwoord op kan geven of waar juist nieuwe kennis voor nodig is. Vragen die we alleen kunnen beantwoorden als we hier samen mee aan de slag gaan. Dat doen we met De Kennisagenda.

Deze brochure vat kort samen hoe het traject eruit ziet om te komen tot een Kennisagenda.

Een agenda die het onderwijs beter maakt met kennis uit onderzoek.

Meer informatie: www.platformsamenonderzoeken.nl

Animatie: <https://www.platformsamenonderzoeken.nl/kennisagenda-onderwijs/>

1 Vooraf: doel en voorbereidingen

Doel

Het traject leidt tot een gedragen kennisagenda rondom een of meerdere thema's die er in jullie onderwijspraktijk het meest toe doen. Het geeft inzicht in de door jullie gewenste verbeteringen voor het onderwijs. De gezamenlijk tot stand gebrachte agenda nodigt uit tot vervolgacties om gericht kennis te ontwikkelen of te verspreiden.

Het kan zijn dat u als groep al duidelijk voor ogen heeft welk thema centraal moet staan. Dan helpt het traject om meer focus aan te brengen. Als er nog geen besluit is genomen over het thema, draagt het traject bij aan het maken van een weloverwogen keuze.

Samen

U gaat samen aan de slag om het onderwijs op een aantal essentiële punten te versterken. Samen wil zeggen: met onderwijsprofessionals en onderwijsonderzoekers. Voordat u met het traject begint is het van belang dat er basiscommitment van een aantal partners is om samen te werken. Vanuit deze partners stelt u een projectgroep samen, bestaande uit in ieder geval vertegenwoordigers vanuit de praktijk en het onderzoek. Bijvoorbeeld een combinatie van leraren, schoolleiders, bestuurders, opleiders, studenten en onderwijsonderzoekers.

Traject

Het traject bestaat uit een drietal overzichtelijke stappen. Voor degenen die vanuit de projectgroep de sessies gaan organiseren is een handreiking ontwikkeld met voorbeeld-draaiboeken. Het bevat alle materiaal om er vruchtbare interactieve sessies van te maken, die verbindend werken. De methode is al eerder uitgetoetst in een ander domein¹.

Landelijk

Er zullen op allerlei plekken in Nederland op vergelijkbare wijze onderwijsagenda's worden ontwikkeld. De handreiking zal telkens weer aangevuld en aangepast worden na toepassing in de onderwijspraktijk. Zo blijven we leren van elkaar.

Naast regionale kennisagenda, wordt ook landelijk gewerkt aan een landelijke kennisagenda. Meer over het landelijke programma van de PO-Raad/NRO kennisagenda's is te vinden op:

www.nro.nl/onderzoeksprogrammas/kennisagenda-voor-het-onderwijs

1 het stappenplan is afgeleid van de methodiek die is gebruikt voor de ontwikkeling van de kennis- en onderzoeksagenda sociaal werk, zie <https://www.movisie.nl/publicatie/kennis-onderzoeksagenda-sociaal-werk>

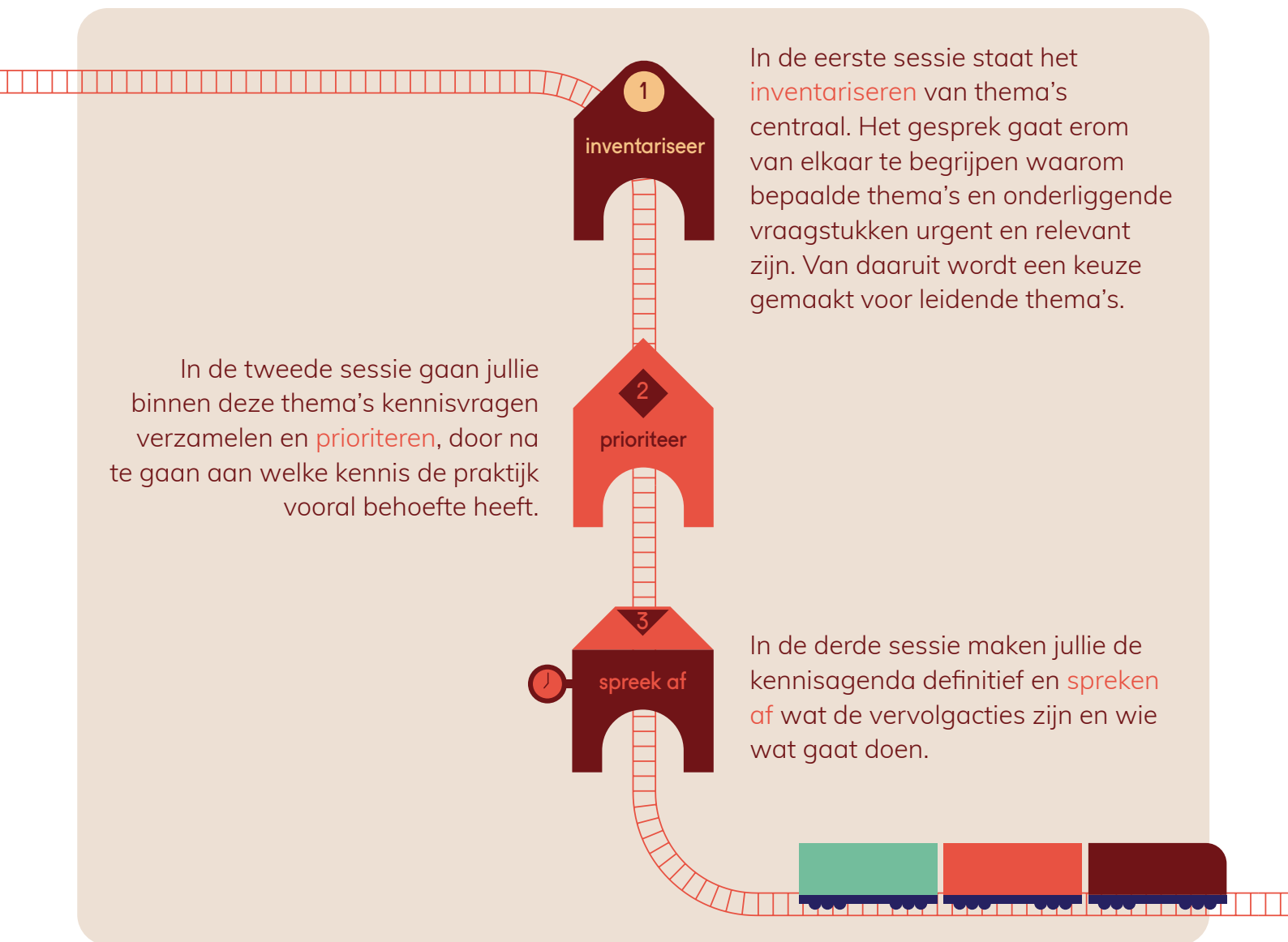

2 Tijdens: Het traject in het kort

Kern

Het hele traject bestaat uit drie interactieve sessies. Het is te zien als een gezamenlijke reis op weg naar een eindstation: jullie kennisagenda onderwijs voor de praktijk.

Het traject is zo ingericht dat er gaandeweg steeds meer focus ontstaat. Een kennisagenda heeft pas impact als het gaat over beperkt aantal kwesties die door iedereen herkend worden, en als er acties uit voortkomen die passen bij de praktijk en motiveren om er echt mee aan de slag te gaan. Om tot de kern te komen zijn drie kennissessies nodig:

Optioneel

Naast de kennissessies kunnen optioneel nog onderdelen worden toegevoegd, bijvoorbeeld, (i) een brede **kennisbehoeftepeiling** voorafgaande aan de tweede sessie, en (ii) een **onderzoekersbijeenkomst** voorafgaande aan de derde sessie, bedoeld om een beter onderbouwd beeld te krijgen van bestaande en nog te ontwikkelen kennis.

Praktisch

De drie interactieve kennissessies kunnen ieder in 2,5 uur uitgevoerd worden (fysiek of digitaal), uitgaande van een deelnemersaantal van 10-12 personen. Voor de looptijd van het hele traject moet ongeveer 8-12 (werk)weken worden uitgetrokken, rekening houdend met voorbereidingstijd en al dan niet invoegen van de optionele onderdelen.

Om het traject goed te laten verlopen is een **procesbegeleider** nodig. Die kan gebruik maken van een praktische handreiking en voorbeelden op de website.

Het hele traject bestaat uit de volgende stappen:

Sessie	Doel	Duur	Voor wie
Sessie 1	Inventariseren thema's	2,5 uur	Gevarieerde groep vertegenwoordigers onderwijs en onderzoek
Optioneel: kennis-behoeftepeiling			Onderwijsprofessionals
Sessie 2	Prioriteren kennisvragen	2,5 uur	Gevarieerde groep vertegenwoordigers onderwijs en onderzoek
Optioneel: onderzoekersbijeenkomst			Onderwijsonderzoekers
Sessie 3	Afspreken Uitvoering kennisagenda	2,5 uur	Gevarieerde groep vertegenwoordigers onderwijs en onderzoek + eindverantwoordelijken
Looptijd traject		8-12 weken	

3 Na afloop: Agenda klaar, implementeren maar!

Aan het eind van dit traject ligt er een kennisagenda onderwijs. Er is een basis gelegd: jullie weten wat er nodig is om onderwijs nog beter te maken, jullie hebben elkaar goed leren kennen en er is bereidheid om hier samen aan verder te werken. Maar: pas als er acties op volgen, is het onderwijs ermee geholpen.

Daarom is het einde eerder een nieuw begin. Belangrijk is het om al gedurende het traject via alle deelnemende partners aandacht te besteden aan de ambities van de agenda en te communiceren over de resultaten van de tussenstappen. Zorg dat het eindproduct breed verspreid en omarmd wordt. En maak een plan hoe de agenda kan worden uitgevoerd en door wie.

Dan blijft de vaart erin en zal de trein vanzelf verder rijden!

